

УДК 021:004.734 www:004.774.6CMS

Михайло Самсонов,
провід. бібліотекар НЮБ НБУВ

ПРЕДСТАВЛЕННЯ БІБЛІОТЕК НА ВЕБ-САЙТІ YOUTUBE

У статті розглядається історія розвитку та специфіка функціонування сервісу YouTube, аналізується питання адаптації бібліотек до умов поширення й використання оригінального контенту, а саме можливості його розповсюдження і реклами в Інтернеті за допомогою YouTube.

Ключові слова: бібліотека, YouTube, контент, оригінальний контент, завантажений контент, відеозапис, відеоблог, канал.

На сьогодні в мережі Інтернет одним з найбільш популярних і, водночас, специфічних ресурсів є YouTube – сервіс, який завдяки простоті й зручності запропонованих користувачам технологій використання став найпопулярнішим місцем для розміщення відеофайлів і третьою у світі інтернет-платформою за кількістю відвідувачів.

Спричинені специфікою функціонування особливості YouTube порівняно з іншими інтернет-платформами проявились у його визначенні. Так, англійська, російськомовна та українськомовна Вікіпедія дають визначення YouTube як веб-сайту, сервісу й інтернет-служби, що дає змогу розміщувати та поширювати відео, надає послуги відеохостингу.

Зважаючи на зростання популярності веб-сайту YouTube, як одного з найпопулярніших соціальних медіа, особливості його розвитку досліджували як зарубіжні, так і вітчизняні вчені, зокрема Р. Данбор, К. Марлоу, І. Ейдман, А. Фріджері, Д. Баргроу, О. Прохоров, І. Головка, які, втім, не ставили за мету розкрити можливості YouTube для використання різними державними і недержавними об'єднаннями та установами. Зокрема, поза межами їхнього наукового аналізу залишився досвід використання ресурсу бібліотеками.

Окремі аспекти діяльності бібліотек в електронному середовищі досліджувались такими науковцями, як А. Галімора, І. Давидова, М. Дворкіна, В. Дивинський, Н. Жадько, В. Ільганаєва, Л. Костенко, В. Резонова, М. Слободяник, В. Степанова, М. Строка, І. Суслова, А. Чачко, Я. Шрайберг та Т. Єршова. Водночас згадані дослідники, наголошуючи

на важливості адаптації діяльності бібліотечних установ до специфіки електронного середовища Інтернет, не ставили за мету предметно проаналізувати перспективи використання бібліотеками сервісу YouTube.

Отже, тему соціальних мереж вивчали як зарубіжні, так і вітчизняні вчені, але питання використання можливостей веб-сайту YouTube бібліотеками для просування своїх послуг досі спеціально не розглядалось, що й зумовило мету даної статті – проаналізувати питання адаптації бібліотек до умов поширення й використання електронних технологій, а саме – можливості завантаження відеороликів, які доступні у вільному доступі широкому колу користувачів з усього світу.

Нагадаємо, що кампанія зі створення YouTube була розпочата в лютому 2005 р. трьома колишніми працівниками PayPal (сервіс електронних платежів) у Сан-Бруно, Каліфорнія. Вони використовували технологію Flash Video (flv), що дає змогу отримати відносно якісний запис при невеликому обсязі переданих даних. Проект став засобом розваги, і, сформувавши своє співтовариство, за даними статистики аналітичної компанії Alexa, випередив за популярністю соціальну мережу MySpace.

У листопаді 2006 р. була завершена купівля YouTube компанією Google за 1,65 млрд дол. До цього моменту YouTube в Google вже був схожий сервіс – Google Відео. Представники Google не мають наміру закривати його, а використовують як місце пошуку відео по всіх відеохостінгових сайтах. Нині пошук Google Video поширюється на YouTube.

Найперше відео – 19-секундний ролик аматорської зйомки Джаведа Каріма в зоопарку Сан-Дієго – на YouTube було розміщено 23 квітня 2005 р.

14 листопада 2007 р. YouTube запустив російську версію порталу за адресою: <http://ru.youtube.com>, що дебютувала кліпом Петра Наліча.

На початку 2010 р. дизайн сайту було трохи видозмінено, а з 8 липня 2011 р. YouTube повністю змінено. У новому графічному інтерфейсі Cosmic Panda застосовується відмінна від «старого» YouTube колірна схема. Відеоролики відтворюються на темному, а не на білому тлі. Суттєво змінено логотип: дизайнери відмовилися від яскраво-червоного на користь більш темного відтінку. Зміни зачепили і елементи управління – кнопки і списки. «Прев'ю» роликів зі списку «Схожі відео» стали більшими. Відео з плейлистів відображаються у вигляді горизонтального списку. Власники особистих каналів на YouTube отримують більше інструментів для персоналізації своєї сторінки. При цьому новий інтерфейс може співіснувати зі старим, наголошує YouTube.

1 грудня 2011 р. YouTube запустив нову версію інтерфейсу сайту,

де відео каналів відображаються в центральній колонці на головній сторінці, схожі на стрічки новин на сайтах соціальних мереж.

8 грудня 2011 р. YouTube впровадив сервіс створення списку контактів у профілі користувача, скасувавши можливість додавання користувачів у друзі.

У січні 2012 р. щоденна кількість переглядів відео на YouTube сягнула 4 млрд. Ресурс представляє як професійні, офіційні фільми й кліпи, так і аматорські відеозаписи, враховуючи відеоблоги [3].

Розглянемо особливості функціонування YouTube. Веб-сайт являє собою форум для спілкування, інформування та натхнення користувачів по всьому світу, виступаючи як платформа поширення для творців оригінального контенту та компаній-рекламодавців відеофайлів будь-якого розміру [1].

YouTube відкриває для користувачів широкі можливості: дає змогу створювати відеоблоги ⁶, розміщувати завантажуваний оригінальний контент ⁷.

На сайті YouTube користувачі можуть завантажувати відео в декількох поширених форматах, у тому числі .mpeg і .avi. YouTube автоматично конвертує їх у Flash Video (.mp4) з використанням кодека H.264, і робить їх доступними для перегляду в онлайн.

При цьому відео з YouTube може бути завантажено і на інших сайтах. У цьому випадку кожне відео супроводжується готовою HTML-розміткою для вставки відео на інші веб-сторінки. Проста техніка «скопіював і вставив» зробила розповсюдження відео з YouTube надзвичайно популярним серед блогерів і користувачів соціальних мереж, а також деяких медіа-ресурсів, адже посилання на відео може бути впроваджене

⁶ Відеоблог – це форма блогу, у якому мультимедійним середовищем є відео. Відеоблог є формою веб-телебачення. Записи у відеоблозі поєднують вбудоване відео або відеозв'язок з підтримкою тексту, зображень та інших метаданих. Записи можуть бути зроблені у вигляді одного блоку або складатися з декількох частин. Відеоблоги дуже популярні на YouTube [21].

⁷ Контент в ідеалі повинен бути не просто інформацією, а містити деяку кількість знань або просто бути хоча б впізнаваним [4]. Оригінальний контент (англ. original content) – все, що зроблено, зібрано, описано самим автором, є оригінальним контентом [5]. Завантажуваний контент (англ. D Own L oadable C ontent – DLC [або Ді Ел Сі]) – форма розповсюдження офіційного цифрового медіа-контенту (медіаданих) через Інтернет. Словосполучення «завантажуваний контент» належить до інформаційного наповнення (контенту), яке створене для комп'ютерних ігор і випускається окремо від основної гри. Проте поняття використовувалося для позначення будь-якого типу цифрового розважального контенту, який поширювався онлайн [6].

в HTML-код будь-якої веб-сторінки. Цією можливістю користуються деякі автоматичні і напівавтоматичні сервіси.

Сервіс YouTube передбачає можливість скачування відео: крім спеціальних сайтів, які перетворюють посилання на сторінку з відео в посилання на файли, це дають можливість робити ряд сторонніх додатків (наприклад, SaveTube) і розширень для браузера (наприклад, UnPlug, або інші розширення для Firefox або доповнення для Opera). Деякі менеджери завантажень також можуть зберігати відео з цього порталу (наприклад Download Master). Є також ряд спеціальних сайтів, які можуть завантажувати відео з YouTube. Із січня 2009 р. Youtube надає можливість скачувати деякі відеоролики безпосередньо із сайту.

При цьому специфіка YouTube дає змогу зберігати відео і без допомоги сторонніх додатків. Збережене відео розміщується в кеші браузера (якщо ролик має великий розмір, то в кеші може зберігтися тільки його частина, яка проглядалася останньою, як правило цього не відбувається з роликами тривалістю менше 15 хв): у Mozilla Firefox відео тимчасово зберігається в каталозі профілю, кеш доступний за адресою about: cache; в Internet Explorer відео тимчасово зберігається в папці Temporary Internet Files в профілі користувача (наприклад «% USERPROFILE% \ Local Settings \ Temporary Internet Files \»); в Opera відео тимчасово зберігається в кеші профілю в каталозі cache4; у Google Chrome відео тимчасово зберігається в каталозі (приклад для Windows XP і локального диска C: \ «% USERPROFILE% \ Local Settings \ Application Data \ Google \ Chrome \ User Data \ Default \ Cache»).

При цьому в кожному з вказаних браузерів ролик буде мати своє характерне ім'я (різне для всіх браузерів). Знайти цей файл дуже просто, виконавши пошук у папці кеша з такими параметрами: розмір – більше 100 Кб, час зміни – за останню годину. Знайдений файл можна зберегти копіюванням у потрібне місце. Якщо файл не має розширення, його потрібно приписати наприкінці. Flv і відео можна буде переглядати за допомогою будь-якого програвача, що підтримує FLV, наприклад VLC .

Згідно зі статистикою, на лютий 2012 р. за хвилину на Youtube завантажується 60 год відео (для порівняння: у березні 2010 р. – 24 год, листопаді 2010 р. – 35 год, травні 2011 р. – 48 год), а в день – 86 400 год. Найдовший ролик тривав 596 год, але його видалили [3].

YouTube дуже комфортний у використанні веб-сайт із зручним пошуком потрібних відеозаписів. Для цього достатньо ввести ключове слово, тему або назву відео в рядку пошуку. Щоб задати додаткові критерії, на сторінці з результатами слід натиснути опцію «параметри пошуку»,

після чого необхідно використати налаштування пошуку схожих відео, щоб уточнити пошуковий запит.

Якщо критерії пошуку чітко не визначені, можна скористатись опцією «Огляд», щоб переглянути найбільш популярні відео в кожній категорії. Побачити інші відео в певній категорії можна, вибравши опцію «Фільтр».

У випадку, якщо пошук проводиться за певним словом (наприклад, «смішне»), сервіс дає змогу побачити інші схожі теми, пов'язані з відео, які можуть зацікавити користувача. При натисканні на них відбувається перехід до відео в цих темах. Схожі можливості надає використання опції «+», яка з'являється при наведенні курсору на відео і дає змогу додавати тему до поточного пошукового запиту. З кожною новою темою до початкового запиту додаватимуться нові результати пошуку.

Використання опції «Подобається» під вікном програвача дає змогу користувачеві повідомити про цікаве, на його погляд, відео іншим.

Крім того сервіс YouTube передбачає можливість коментувати побачене відео під вікном програвача та давати оцінку коментарям інших користувачів шляхом використання опції «Голосувати за» або «Голосувати проти» праворуч від коментаря. Коментарі, які отримали найбільшу кількість голосів, пересуваються на більш високу позицію – безпосередньо під програвачем.

Після перегляду відео на YouTube можна скористатись опцією «Схожі відео» в правій частині екрана і переглянути схожі відео. Для перегляду інших відео використовують опцію «Показати ще відео», розташовану під списком.

Окрім перегляду відео безпосередньо на сайті, YouTube пропонує сервіс прокату повнометражних фільмів, для чого використовується опція «Прокат». При цьому користувач має внести в акаунт YouTube свої платіжні дані. Після сплати за перегляд фільму він може дивитися його на своєму комп'ютері через Інтернет.

На сьогодні YouTube створює додаткові можливості перегляду відео за допомогою мобільних телефонів, які мають доступ в Інтернет, для чого користувач має використовувати на m.youtube.com в мобільному браузері.

За допомогою [Leanback \(youtube.com/leanback\)](http://youtube.com/leanback) можна переглядати відео на YouTube з екрана телевізора. Все відео відтворюються в повноекранному режимі з максимальною якістю і підходять для показу на Google TV або на будь-якому великому екрані.

Враховуючи поширення останнім часом технології 3 D, YouTube адаптував можливості сайту для перегляду і таких відео. Сервіс має

спеціальну опцію 3 D, використання якої дає змогу дивитись відеофайли, додані в такому форматі.

«Хмара тегів» (перелік ключових слів, за якими ведеться пошук) внизу сторінки показує найбільш популярні ключові слова, використувані в пошуку іншими користувачами на даний момент. Як це прийнято в «хмарах тегів», розмір шрифту ключових слів відповідає їх популярності. Натискання на потрібне ключове слово дає змогу побачити відповідні результати пошуку.

У випадку, якщо якийсь відео дуже сподобалось, YouTube дає можливість підписатись на канал користувача, який його додав, для чого слід просто натиснути опцію «Підписатися», розташовану над цим відео або на каналі користувача. Інформація про його нові відео і дії за останній час надходитиме на вашу головну сторінку.

Модуль «Рекомендовані вам», розташований на головній сторінці, пропонує відео, які можуть сподобатися користувачу, виходячи з історії його переглядів. Щоб переглянути свою історію переглядів, користувач має скористатись опцією «Історія» в правому верхньому кутку сторінки.

Відео YouTube можна надсилати електронною поштою, через соціальну мережу або блог прямо зі сторінки, на якій розміщено відео, для чого слід просто натиснути опцію «Відправити», розташовану під програвачем.

Сервіс YouTube надає код для вбудовування відео на будь-який сайт або блог (за умови, що власник відео дозволяє його вбудовувати), для чого використовується опція «Інтеграція».

Створений користувачем канал стає, по суті, центром його мовлення на YouTube. Він може зберігати відео, які створює («Додані відео»), відео, які йому сподобались («Вибране»), а також відео, яке він систематизував («Плейлисти»). Він може персоналізувати свій канал, вибравши для нього колір фону, настройки форматування та модулів.

Розміщені в YouTube відео можна редагувати – користувач може з'єднувати свої кліпи, обрізати їх, додавати музику за допомогою інструменту «Звукозаміна», а також створювати переходи між кліпами. Як тільки файл відредаговано, кліп можна додати у свій канал YouTube і показати його друзям.

Для зручності користування сервіс YouTube передбачає можливість анувати створені відеофайли. Опис відео стає основним джерелом інформації про його зміст. Чим точніше опис, тим легше буде користувачам знайти потрібне відео.

Анотації дають можливість користувачеві додавати текстові посилання у відеоролики, посилання на інші відео, канали та плейлисти.

Опція «Статистика» в акаунті користувача надає йому можливість отримати відомості (наприклад про демографічні дані) тих, хто переглянув його відео. Ці відомості корисні для поліпшення таргетингу на тих, хто вже переглядає ваші відео або для того, щоб зрозуміти, якій частині аудиторії слід приділити більше уваги [2].

Здійснений огляд можливостей YouTube дає підстави для висновку стосовно перспективності його використання сучасними бібліотечними структурами. За інформацією сайту, станом на березень 2013 р. останньою з бібліотек на веб-сайті YouTube була зареєстрована Центральна Кобринська Бібліотека (04.03.2013). Вона встигла завантажити три відеоролики, які зібрали 34 перегляди. На відео були представлені підсумки роботи бібліотеки за 2012 р. (у тому числі фотозвіти), а також перелік послуг. На кожному ролику в описі бібліотека вдало рекламує свій сайт [7].

У пошуковій системі YouTube по запиту «бібліотека» з фільтром «канал», можна знайти 21 200 бібліотек, які активно використовують усі сучасні, зручні і, щонайважливіше, безкоштовні можливості сайту [8].

Розглянемо найцікавіші та найпопулярніші бібліотечні канали ресурсу.

За рейтингом, перше місце посідає канал під назвою «Бібліотека Лермонтова» Пензінської обласної бібліотеки ім. Лермонтова. Канал зареєстрований у вересні 2012 р., встиг завантажити 32 відеоролики і набрати 1842 перегляди [9]. Серед його найпопулярніших відео – ролики, присвячені проведенню 7 лютого в Пензенській обласній бібліотеці ім. Лермонтова сьомого книжкового фестивалю «Відкритий світ бібліотек», який проходив в рамках підготовки до святкування 350-річчя Пензи; засіданню в рамках підготовки до Всеросійського бібліотечного конгресу РБА 23 січня робочої групи обласної бібліотеки ім. Лермонтова, на якому розглядалися питання, пов'язані з розміщенням учасників конгресу в готелях міста; святу читання за участі дитячого журналу «Мурзилка», яке відбулося в рамках IV Міжрегіональної книжкової виставки-ярмарку «Світ книг на Пензенській землі» 23 листопада 2012 р.

На другому місці за рейтингом – канал під назвою «ВедаМост. Бібліотека знань». Канал зареєстрований у лютому 2012 р. і встиг завантажити 117 відеороликів, які набрали 2 662 282 перегляди [10]. У його плейлистах добре структурований інформаційний масив з гострих суспільних проблем.

Наступний за рейтингом канал YouTube – «Ангели Чтения» Бібліотеки ім. А. М. Горького, яка є найбільшою філією Муніципального об'єднання бібліотек м. Єкатеринбурга. Канал зареєстрований у вересні 2010 р., встиг завантажити 40 відеороликів і набрати 32 606 переглядів [11].

Більшість його відео починається зі слів «Прочитай ЦЕ:». Найпопулярніші відео:

– «Читай ЦЕ: Борис Рудий. Виправдання життя». Ролик повідомляє: «У 2000 р. у бібліотеку ім. Горького на зустріч із читачами прийшов Б. Рудий. Тоді він тільки-тільки отримав свою першу премію, але його вірші вже надрукував журнал “Знамя”. Він говорив з нами всього дві години, але залишив пам’ять про себе на все життя. До нас приходила сонячна людина! І нехай у його геніальних віршах – осінь, самотність, смерть – він виправдовував життя! Приходьте, візьміть у бібліотеці томик вибраних творів Б. Рудого «Виправдання життя». Це справжня поезія! Бібліотека ім. Горького, м. Єкатеринбург».

– «Скоро, скоро Новий рік!» У відео нагадується, що протягом новорічних свят можна зробити багато корисного і приємного, а головне – прочитати «цілу купу чудових серйозних і не дуже книжок, після яких значно поліпшується настрій». У ролику рекламується книга «Сантехнік, його кіт, дружина та інші подробиці», написана популярним блогером Славою Се. Книга, по суті, є новою формою літератури – у вигляді книги-блога. «Розповіді Слави Се не просто смішні – вони іскрометні. Слава розповідає про свої переживання, пов’язані з доньками, дружиною Люсею Незабудкіною, котом Петром Іллічем, жіночими колінами і каналізаційними казусами», – ідеться в ролику.

– «102 способи використання книги». Ролик представлений на конкурс, оголошений видавництвом «ЕКСМО»: «Читати не шкідливо, шкідливо не читати». У ньому йде мова про те, що можна і потрібно робити з книгою.

Досить популярним є канал Хасавюртовської бібліотеки. Канал зареєстрований у жовтні 2010 р., встиг завантажити 113 відеороликів і набрати 27 448 переглядів [14].

В останніх відеороликах діти читають вірші Р. Газматова «Мати пестує дітей і в спеку і в холод», «Солдати Росії», «Про матір я думаю повсякчас», «Тільки б не було більше війни» під час поетичного вечора, що пройшов у рамках міського літературного марафону «Поет аулу і планети» на честь 90-річчя від дня народження Р. Гамзатова. Також на сайт викладені відеоролики хореографічних постанов та пісень.

Методичний центр усіх московських бібліотек Центральна наукова бібліотека ім. Некрасова регулярно завантажує відео зустрічей, лекцій, прес-конференцій, презентацій книжок та багато ін. Канал бібліотеки так і називається «ЦУН Бібліотека ім. Некрасова Н. А.». Зареєстрований він у травні 2012 р., встиг завантажити 76 відеороликів і набрати 927 переглядів [15].

Першим гідним представником бібліотечного сегмента України на YouTube став канал «Луганська Бібліотека» – офіційний відеоканал Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. А. М. Горького. Канал зареєстрований у квітні 2010 р., встиг завантажити 63 відеоролики і набрати 10 016 переглядів [12].

Найцікавіші відеоролики каналу за версією користувачів YouTube:

– «Відкриття куточка Тетяни Снежиної» (30 вересня 2010 р. у секторі «Русский центр» відбулося відкриття куточка поетеси і композитора Т. Снежиної «Згадай зі мною...»).

– «Дрес-код офісного працівника» (У рамках акції «Конкретна допомога конкретній людині» у відділі ділової інформації ЛОУНБ ім. Горького була презентована виставка «Дрес-код офісного працівника» і дефіле моделей»).

– «Бібліоміст» на Луганщині (Відкриття інтернет-центру в бібліотеці м. Кремінна Луганської обл.).

– Програма «Бібліоміст» в Алчевську (Переможці чергового раунду програми «Бібліоміст» – Алчевська бібліотека-філія № 4. Урочисте відкриття пунктів публічного доступу до Інтернет).

У десятці каналів по рейтингу опинилась «Обласна дитяча бібліотека» Донецької обласної бібліотеки для дітей ім. С. М. Кірова. Канал зареєстрований у травні 2011 р., встиг завантажити 35 відеороликів [20].

Бібліотека у відеороликах показує:

- як проводить заняття з дітьми, чим займається бібліотека;
- організацію зустрічі зі стоматологом, співробітником МНС;
- повчальні мультфільми;
- святкування новорічних свят, Масниці, Дня Валентина.

На YouTube представлений неофіційний канал Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ), який називається «Бібліотека має таланти». Канал зареєстрований у листопаді 2009 р., встиг завантажити 52 відеоролики і набрав 14 066 перегляди [16].

Тут зібрані відео театральних постанов, читання віршів та виконання пісень співробітниками НБУВ. Останній відеоролик «Пригоди славного лицаря Ірбіса» завантажений у квітні 2011 р.

Відео, яке набрало найбільше про бібліотеку 5066 переглядів, називається «Бібліотека – Library». Ролик позиціонується як фільм-антиутопія, що розповідає про захист культурних цінностей і призначення бібліотеки [17].

Найпопулярнішу рекламу бібліотеки зняла Кисловська бібліотека, яка має гасло: «Місце, де Вам завжди раді» (ролик набрав 8301 перегляд) [18].

YouTube надає можливість бібліотекам розповісти про новачки у своїй

сфері. Телеканал Euronews зняв цікаве відео «Euronews hi-tech: Британська бібліотека...», яке повідомляє про процес оцифровки матеріалів цією книгозбірнею і популяризацією фондів бібліотеки. У ролику йдеться: «Скільки книг зберігається в Британській бібліотеці в Лондоні? Досить багато – близько ста п'ятдесяти мільйонів... Це безцінний спадок людського інтелекту. Однак читачі вже починають відвикати від текстів, у яких не можна знайти потрібну сторінку за долю секунди, а також паперову книжку може читати лише одна людина. Навіть при дбайливому користуванні книжка починає втрачати сторінки. Тому Британська бібліотека починає оцифровувати свою величезну колекцію. Оцифрування створює копію, яка не пошкоджується. Вам залишається лише слідкувати за цілісністю ваших файлів. Оцифрування особливо важливе для старовинних та історично цінних текстів, таких як «Кодекс Арун Дель», написаний Леонардо да Вінчі, на межі 15–16 ст. Сюди він вносив теорії, ідеї, начерки на різні теми. Читацький доступ до повної версії кодексу вартуватиме читачу 11 євро... Можна приблизити зображення і роздивитись усі малюнки та начерки в дрібних деталях. Можна навіть ввімкнути функцію перекладу з давньоіталійської. У результаті сайт Британської бібліотеки привертає увагу 10 млн користувачів на рік, незважаючи на те, що оцифровано лише 1% книжкового фонду» [19].

Враховуючи наведені факти, вітчизняним бібліотекам доцільно активізувати свою присутність на веб-сайті YouTube, налагодити плідний діалог з користувачем Інтернет, створювати свої офіційні канали, знімати більше відеозаписів важливих подій бібліотеки, рекламувати свою діяльність, нові надходження. Використання можливості веб-сайту YouTube в повному обсязі дасть бібліотекам змогу розміщувати відеозаписи на сайті бібліотеки, а також завантажувати цікаві та пізнавальні відео-ролики для потенційних користувачів послуг бібліотеки, обмінюватися досвідом у просуванні можливостей в електронному середовищі з іншими бібліотеками і, таким чином, розвиватись, відповідно до сучасних вимог, залишаючись затребуваними суспільними центрами корисної інформації та послуг.

Список використаних джерел

1. Про YouTube // YouTube. – Режим доступу: http://www.youtube.com/about_youtube. – Назва з екрана.
2. Основні відомості про YouTube // YouTube. – Режим доступу: http://www.youtube.com/t/about_essentials. – Назва з екрана.

3. YouTube // Вікіпедія : вільна енциклопедія : веб-сайт. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/YouTube>. – Назва з екрана.

4. Контент // Луркоморье. – Режим доступу: <http://lurkmore.to/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82>. – Назва з екрана.

5. Оригінальний контент // Луркоморье. – Режим доступу: http://lurkmore.to/%D0%9E%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%8V%D0%B9_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82. – Назва з екрана.

6. Завантажуваний контент // Вікіпедія : вільна енциклопедія : веб-сайт. – Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B6%D0%B0%D0%B5%D0%BC%D1%8B%D0%B9_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82. – Назва з екрана.

7. Кобринська Бібліотека // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/KobLib?feature=watch>. – Назва з екрана.

8. Параметри пошуку: «Бібліотека, канал, по рейтингу» // YouTube. – Режим доступу: http://www.youtube.com/results?search_query=%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0&search_type=videos&search_sort=video_avg_rating&filters=channel. – Назва з екрана.

9. Бібліотека Лермонтовка // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/liblermont>. – Назва з екрана.

10. ВедаМост. Бібліотека знань // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/vedamost>. – Назва з екрана.

11. Ангели Чтения // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/ilicha20>. – Назва з екрана.

12. Луганська Бібліотека // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/gorkylib>. – Назва з екрана.

13. Фізика Бібліотека // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/channel/UCRTBGf-K0uSTO4pY5u7y1cg>. – Назва з екрана.

14. Хасавюртовська бібліотека // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/06hasa>. – Назва з екрана.

15. ЦУН Бібліотека імені Некрасова Н. А. // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/nekrasovalib>. – Назва з екрана.

16. Бібліотека має планти // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/TheNBUV>. – Назва з екрана.

17. Бібліотека – Library // YouTube. – Режим доступу: http://www.youtube.com/watch?v=W7A_eqI0dLM. – Назва з екрана.

18. Реклама Бібліотеки // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=a6SctT-wb5s>. – Назва з екрана.

19. Euronews hi-tech : Британська бібліотека... // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=pUEh5FuT3TA>. – Назва з екрана.

20. Обласна Дитяча Бібліотека // YouTube. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/user/babcolya>. – Назва з екрана.

21. Відеоблог // Вікіпедія : вільна енциклопедія : веб-сайт. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wii/%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%BE%D0%B3>. – Назва з екрана.